TOVERI

Länsnen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, A. N. KOSKELA, K. E. HEIKKINEN

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year $3.75; For 6 Months, $2.00; For 3 Months, $1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta $3.75; 6 kuukautta $2.00; 3 kuukautta $1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta $6.50; 6 kuukautta $3.50.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

Tärkeitä kysymyksiä ratkaistavana

Puolueemme keskuudessa ovat parhaillaan ratkaistavana kansalliskonventsionin laatimat sotavastaiset lausunnot. Oikeastaan on kysymys siitä, hyväksytäänkö puolueen sotavastaiseksi lausunnoksi lopullisesti se jonka kansalliskonventsioni laati, vai sekö jonka laati joukko kansalliskonventsionin laatimaan lausuntoon tyytymättömiä.

Kysymyksessä ei ole kansalliskonventsionille esitetty vähemmistöraportti, vaan sen tilalle laadittu jonkinlainen julistuksen tapainen, jolle keräiltiin allekirjoituksia sen jälkeen kun vähemmistökin jo oli yhtynyt enemmistön lausuntoon ja se oli kokouksessa hyväksytty.

Vaikkakaan tällä lausunnolla ei ole käytännöllisesti tällä kertaa niin suurta merkitystä, kuin sen sisältö edellyttää, niin olisi kuitenkin pidettävä huoli siitä, että tätä puolueemme historiallisesti tähän saakka merkityksellisintä lausuntoa ei peukaloitaisi äänestämällä miksi sattuu.

Jokainen joka on lukenut ne lausunnot ja ajatellut asiaa tarkemmin, äänestää luonnollisesti ilman empimättä enemmistön lausunnon puolesta, sillä vain se on kelvollinen puolueemme sotavastaiseksi lausunnoksi. Mutta joukko tovereita on mahdollisesti unohtanut lukea kumpaakaan lausuntoa siihen aikaan kun ne julaistiin Toverissa ja ovat siksi ehkä epäilevällä kannalla. Näiden olisi otettava selvä kummastakin lausunnosta ennen kuin äänestävät.

Enemmistön lausunto on selvä sosialistisille periaatteille perustuva selostus sodan syistä, mutta vähemmistön lausunnosta voi sanoa melkein mitä tahansa.

Emme katso pitempiä selostuksia näistä enää tarpeelliseksi, mutta pyydämme kuitenkin painostaa sitä, että jokaisen toverin olisi äänestettävä. Kysymys ei ole mikään vähäpätöinen. Samalla toivomme myöskin, että lausuntoa ei palotella. Pitää muistaa, että sitä ei voida enää korjailla pala palalta, vaan tulee niistä toinen tai toinen hyväksytyksi. Jos sattuisi käymään siten, että äänestyksellä hyväksyttäisi joitakin kohtia kummastakin lausunnosta, niin saataisi mitä hullunkurisin lausunto; saattaisi käydä niinkin että tulisi itsessään ristiriitainen lausunto, jossa toinen kumoaisi sen mitä toinen hyväksyy.

On siis äänestettävä toisen tai toisen puolesta sellaisenaan kuin ne ovat, jos tahdotaan saada aikaan sellainen lausunto että se ei ole ristiriitainen, ja jos tahdotaan saada sosialistisille periaatteille perustuva lausunto, on äänestettävä enemmistön lausunnon puolesta.

TILATKAA TOVERI!

Suomen hallituskysymyksen ratkaisusta

Kuten ennemmin on jo lehdessämme mainittu, ei Suomen sosialistien osanotto hallitukseen tapahtunut edes puolueneuvoston yksimielisellä suostumuksella. Vaikkakin puolueneuvosto tavallaan antoi luvan hallitukseen menolle, on siitä annettu useitakin selostuksia. Julkaisemme tässä toverien O. W. Kuusisen ja K. Mannerin selostuksen ja samalla huomautamme että puoluehallinnon antama selostus on pääasiassa samanlainen. Mannerin ja Kuusisen selostus kuuluu:

Vääräin selitysten välttämiseksi on tarpeen kertoa, mikä meidän suhteemme ja osallisuutemme on ollut hallituskysymyksen käsittelyssä sekä puolueneuvostossa että muutenkin.

Pietarinmatkalla, minne menimme puolueneuvoston valtuutettuina toisten mukana, ei tapahtunut hallituksen kokoonpanosta mitään neuvotteluja meidän ja porvarillisten ryhmäin välillä, ei ainakaan muuta kuin tupakkajuttelua ja -väittelyä erään maalaisliittolaisen kanssa. Tehtävämme Pietarissa supistui siihen että vaadimme porvareita myöntymään ja sitoutumaan puolueneuvoston esittämäin vaatimusten toteuttamiseen. Kun he kuitenkin pysyivät jyrkästi vastustavalla kannalla tärkeimpiin vaatimuksiimme nähden, loppuivat neuvottelut ja väittelyt niistäkin.

Helsinkiin palattuamme puolueneuvosto valitsi viisimiehisen jaoston ja siihen meidätkin hallituskysymyksen suhteen päätettävää kantaa valmistelemaan. Kysymys oli vaikea: pitikö koettaa ja voitiinko koettaa aikaansaada jokin sellainen senaatti, joka tahtoisi vaadittuja uudistuksia toteuttaa? Edellisessä tapauksessa olisi kaikkien uudistusten saaminen jäänyt ainakin vaaranalaiseksi, siis aivan epävarmaksi asiaksi. Sen vuoksi oli puolueneuvostossa tapahtuneessa yleiskeskustelussa näyttänyt kaikilla olevan sensuuntainen mielipide, että olisi jos mahdollista tehtävä jokin yritys siedettävän ratkaisun aikaansaamiseksi. Mutta millaista yritystä voitaisiin ajatella, siitä olivat mielipiteet hyvin eroavia ja epävarmoja.

Neuvostossa esitetyistä mahdollisuuksista oli kaksi sellaista, että heti huomasimme niitä olevan mahdotonta edes saada toteutetuksi.

Ensimäinen niistä oli Valppaan lausuma ajatus, että olisi koetettava saada uusi senaatti muodostumaan tavallaan puolueitten ulkopuolella olevista henkilöistä, n. s. villeistä porvareista, jotka olisivat mielipiteiltään sellaisia, että voisivat sitoutua ajamaan vaatimiamme kaikkein kiireellisimpiä uudistuksia. Näytti selvältä, että sellaiseen senaattiin, johon siis mikään puolue ei olisi pannut yhtään jäsentään eli edustajaansa, tuskin olisi voitu löytää tai taivuttaa ainoatakaan miestä, ei myöskään ketään meidän puolueemme jäsentä sillä kaupalla, että hän samalla ottaisi eron puolueestamme, niinkuin Valpas oli esittänyt.

Toisena mahdollisuutena olivat jotkut neuvostossa esittäneet senaatin muodostamista kokonaan meidän puolueemme jäsenistä. Tätä ajatusta vastaan oli esitetty ensiksikin se periaatteellinen vastaväite, että sosialidemokraatit eivät voi mennä porvarillisen valtion hallitukseen, tällaisen valtion asioita hoitamaan. Se on meidänkin mielestämme oikea periaatteellinen sääntö, vaikkakaan sensisältöistä puolueemme päätöstä ei vielä ole hallitukseen menoa estämässä. Lisäksi oli huomioonotettava, että puolueemme ei vielä ole vaaleissakaan saanut kansan enemmistön kannatusta, joten "punainen senaatti" olisi oikeastaan tullut olemaan myös epäparlamentarisella pohjalla, niin että porvarien olisi ollut helppo varsinkin nyt poikkeuksellisissa vaikeuksissa kukistaa se pian ja luonnollisesti suureksi vahingoksi työväenliikkeelle. Eikä siihen senaattiin olisi saatu jäseniäkään: toiset olisivat kieltäytyneet periaatteellisista syistä, toiset käytännöllisistä, kolmannet molemmista.

Kun molemmat edellämainitut esitykset huomattiin mahdottomiksi, emme nähneet olevan ajateltavissa muuta kuin yhden ainoan hätäkeinon, ennenkuin luovutettaisiin hallitus kokonaan taantumuspuolueiden käsiin. Se hätäkeino oli huono keino, mutta, kuten sanottu, se oli nähdäksemme ainoa ajateltavissa oleva. Se tarkoitti väliaikaista hallitusta, joka nojautuisi sosialidemokratisen puolueen ja maalaisliiton väliseen sopimukseen ja johon olisi näiden puolueiden edustajain lisäksi koetettu saada sama määrä porvarillisia "villejä" kuin meidänkin puolueemme edustajia (siis esim. 4 sosialidemokraattia, vähinätin 2 maalais liittolaista ja 4 villiä: tahi vastaavasti 5—2—5). Tällaisen hallituksen ohjelmasta piti puolueneuvoston mielestämme tehdä sekä maalaisliiton että hallitukseen tulevien "villien" jäsenten kanssa selvä sopimus, johon olisi sisältynyt kaikki ne, mitä puolueneuvoston hyväksymissä kiireellisissä vaatimuksissa oli lausuttu, sekä seikkaperäisemmät ohjeet torpparivapautuksesta.

Oliko tämäkään ajatus mahdollinen saada toteutetuksi, sitä emme edeltäpäin arvanneet. Mutta meistä tässä poikkeustapauksessa siitä voitiin ottaa selvää ja sitä yrittää, huolimatta siitä että se oli periaatteellisesti hyvin arveluttava homma. Se merkitsi kyllä sen säännön syrmokraatit voi mennä porvarillisen mokratit voi mennä porvarillisen valtion hallitukseen. Mutta tärkeiden työväen etujen takia olisi mielestämme voitu se sääntö väliaikaisesti syrjäyttää, nim. korkeintaan siksi aikaa kuin hallitussopimukseen sisältyvä ohjelma olisi läpiajettu, tai sitäkin lyhyemmäksi aikaa, jos tuollainen hallitus olisi jo ennemmin osottautunut vahingolliseksi tai tarpeettomaksi.

Puolueneuvoston suostumuksella otti jaostomme tiedustellakseen tuollaisen hallituksen toteuttamismahdollisuutta eräältä maalaisliiton edustajalta. Tältä saatiin tietää, ettei heidän ryhmällään ollut mitään sellaista hanketta vastaan sinänsä, eikä ohjelmasopimuskaan, alustavasti neuvotellessa, tuntunut mahdottomalta aikaansaada, vaikka tosin seikkaperäisen neuvotteluun siitä ei vielä ennätetty ryhtyä. Neuvotteluihin ryhtymistä suomettarelaisen, nuorsuomalaisen ja ruotsalaisen puolueryhmän kanssa ilmotettiin meidän puoleltamme jyrkästi vastattevan, joskaan ei pidetty aivan mahdottomana sitä, että siinä tapauksessa, ellei puolueisiin kuulumattomia villejä löydettäisi tarpeellista määrää, kysyttäisiin mukaan joitakuita sellaisia noiden puolueiden jäseniä, joiden on kuultu olevan tyytymättömiä puolueittensa äärimmäisen vanhoilliseen politiikkaan ja jotka senvuoksi mahdollisesti voisivat tällaisena aikana irtaantua toimimaan tähänastisista puolueryhmistään riippumattomina ja niiltä lupaa kysymättä. Kuitenkin useimmat niistä henkilöistä, joita sanottu maalaisliittolainen mainitsi, katsottiin ilman muuta aivan mahdottomiksi, koska olivat yhä puolueittensa etunenässä toimivia johtomiehiä (esim. Paasikivi ja Setälä).

Seuraavana päivänä jaostomme puolesta käytiin kysymässä erästä ehdokasta, jota pidimme yhtenä "villinä"; hän ilmoittikin suostuvansa tulemaan hallitukseen (mutta lisäsi, että hän tulee sinne sosialistina eikä radikali-porvarina, mikä seikka meistä sai olla hänen makuasiansa). Mutta sen pitemmälle ei valmiiden villien löytämisessä päästy. Valmiiden puutteessa tahdottiin sitten tiedustella — parin jaostomme ulkopuolella olevan henkilön välityksellä — muutamain suomettarelaiseen ja nuorsuomalaiseen puolueeseen kuuluvia valmiutta. Pari heistä heti kieltäytyi. Eräiden toisten ilmoitettiin kyllä hyväksyvän esitetyn ohjelman, mutta ei olevan taipuvaisia hallitukseen lähtemään, ellei meidän puoleltamme ryhdytä neuvotteluihin heidän puolueryhmäinsä kanssa tai ainakin kysytä niiltä lupaa. Ne eivät siis olleet valmiita astumaan "villeiksi." Koko hanke näytti jo mahdottomalta, mutta ajateltiin sentään, että annetaan herroille yö katuma-aikaa ja kysytään heiltä seuraavana aamuna lopullinen vastaus. Jotkut neuvoivat sen käyvän parhaiten siten, että tehdään ehdokkaista lista, jossa Tokoi on varapuheenjohtajana, ja hän sitten ottaa kysyäkseen kunkin listalle merkityn suostumusta. Tehtiin niin. Listalle suostui paitsi Tokoita 4 muuta sosialistia; niinikään merkittiin siihen maalaisliittolaisten itse ehdottamat 2 henkilöä sekä ennenmainittu "villi" (eli oman ilmoituksensa mukaan sosialisti), ynnä lisäksi 1 suomettarelainen ja 2 nuorsuomalaiseen puolueeseen kuuluvaa, vieläpä 1 ruotsikkokin, jotka samana iltana oli omasta alotteestaan yksityisesti ilmoittanut muuttuneensa ainakin työväensuojeluslain kannattajaksi, ennen oltuaan sen vastustaja.

Tokoi toi seuraavana päivänä herroilta ehdokkailta selvän vastauksen: ei ainoakaan listalle merkitystä porvaripuolueiden jäsenistä suostunut tulemaan hallitukseen, ellei meidän puoleltamme ryhdyttäisi neuvotteluun heidän puolueittensa yhteisen johtoryhmän kanssa. Näin oli meille nyt tullut päivänselvästi todistetuksi, että olimme hautoneet kuolleenasyntynyttä suunnitelmaa: taantumuspuolueista riippumattomia, uudistusmielisiä porvareita ei oltu löydetty senaattorin-ehdokkaiksi muuta kuin yksi ainoa — ja sekin yksi sanoi olevansa sosialisti (myöhemmin on joku kertonut hänen kuuluvan myös puolueemme järjestöömme). Vieläpä olivat muka rakkaat liittolaisemme, maalaisliiton miehetkin, nyt sydämiään tunnustelluaan meidät hyljänneet ja palanneet hyvissä ajoin yhteisporvarilliseen avioliittoonsa.

Moni muu olisi kai uskonut kaiken tämän tuloksen koettamattakin. Me emme sitä vissisti uskoneet, ennen kuin koetimme. Mutta nyt jo uskoimme, ja ehdotimme nyt heti puolueneuvostolle, että luovutaan kaikista enemmistä toimenpiteistä uuden senaatin kokoonpanon suhteen. Tätä vastaan ehdotti Edw. Gylling, että ryhdytään nyt senaatin kokoonpanosta kysymään kaikkien porvariryhmäin mieltä. Siis kaksi jyrkästi vastakkaista ehdotusta. Meidän puoleltamme selitettiin vielä neuvostolle, että mielestämme oli hallitushommassa tähän asti jo menty sille äärimmäiselle rajalle, mihin sosialidemokraatteina suinkin voitiin mennä, ja että Gyllingin ehdotuksen hyväksyminen veisi kokonaan sen rajan toiselle puolen. Näistä ehdotuksista äänestettäessä sai Gyllingin ehdotus ensin 10 ääntä, meidän ehdotuksemme 9. Mutta kun meidän ehdotustamme kannattava vähemmistö oli noin tuntuva, ilmoitti Tokoi katsovansa mahdottomaksi ryhtyä asiassa enää mitään toimimaan, jonka johdosta sitten myös eräs neuvoston jäsen muutti äänensä Gyllingin ehdotuksen puolelta meidän ehdotuksemme puolelle. Tämä tuli siis puolueneuvoston päätökseksi, ja sen mukaisesti annettiin porvarillisille ryhmille heti tiedoksi, ettei heidän kanssaan antauduta asiasta mihinkään neuvotteluihin, ja kenraalikuvernöörin apulaiselle ilmoitettiin, ettei puolueemme ryhdy mihinkään toimenpiteisiin senaatin kokoonpanon suhteen.

Se tapahtui perjantaina maalisk. 23 p. Mutta lauantaina tapahtui käänne puoluetoimikunnan toimesta. Puolueneuvosto oli jo hajaantunut, mutta lienevätkö porvariryhmät saaneet kuulla sen keskuudessa esiintyneestä mielipiteiden jakaantumisesta vai mikä lie heissä toivoa virittänyt, joka tapauksessa kävi niin, että

Toteutumattomia toiveita

Nyt kun sota kerran on julistettu — niin selitetään sotakiihkoilijain taholta — tulee hallitus katsomaan, että mitään kohtuuttomia voittoja ei kiskota sotavarustelun kustannuksella. Elintarpeista ei oteta liian kalliita hintoja jne.

Tämän lohdutuksen voi saada käsiinsä mistä hyvänsä porvarilehdestä, ja sitä kaunistavat vielä erikoiskuvatkin, joissa elintarvetrusti esiintyy jalkapuussa. Mutta miten todellisuudessa onkaan tämän asian laita? Siten, että tässäkin petetään samalla tavalla kuin kaikissa muissakin asioissa. Samoista lehdistä, jotka julkaisevat näitä elintarvetrustin ristiinnaulitsemiskuvia, saa lukea melkein joka päivä, miten vehnän hinta on taas kohonnut, vaikka se on jo aikoja sitte sivuuttanut kaikki entiset korkeusrekordit.

Eikö siis elintarvetrustin asettaminen jalkapuuhun merkinnyt kään elintarpeitten hintojen laskemista, tai edes niiden nousun pysähtymistä?

Ei, eikä näillä kuvilla ja kirjoituksilla ole olutkaan muuta tarkoitusta kuin saattaa yleinen mielipide siihen hurskaaseen käsitykseen, että nyt ei ole enää mitään elintarvetrustia, jotta trusti saa rauhassa jatkaa riistämistään ja kohottaa elintarpeet miten korkealle hyvänsä, joutumatta ollenkaan syytteeseen.

Virallisissa asiakirjoissa saatetaan kylläkin tavata kertomuksia elintarvetrustin syyttelyistä, vieläpä sen hajoittamisistakin, mutta ei missään löydetä todellisissa oloissa mitään sellaista joka osoittaisi siten todellakin tapahtuneen, enempää kuin joitakin vuosia sitte toimeenpantu öljytrustin hajoittaminen missään tapauksessa vaikutti öljyn hintaan alentavasti, tai trustin voittoihin vähentävästi.

Morganin, joka tähän saakka on toiminut liittovaltojen täkäläisenä asioitsijana, siten kooten käsiinsä miljoonia miljoonien jälkeen, selitetään nyt tulleen sivuutetuksi, kun Yhdysvaltain hallitus astui liittolaisten täkäläiseksi agentiksi ja välittää niille kaikki tilaukset. Kauniita harhakuvia, silkkaa petosta ihan kaikki. Morgan ei ole luopunut saaliistaan, eikä tule siitä luopumaan; ei ole vähintäkään syytä asettaa häntä epäluulonalaiseksi sellaisesta isänmaanrakkauden puutteesta. Mitä on tapahtunut, on korkeintaan se, että Morganin palvelukseen on astunut toinen välittäjä, joka tekee sen mitä Morganin tehtäviin ennen kuului, mutta Morgan määrää ehdot millä kauppoja välitellään nyt niin kuin ennenkin. Liike on laajennut ja miksi ei Morgan olisi voinut lisätä toimia eri osastoilleen, joita häneltä ei puutu mamme pääkaupungistakaan.

Elintarpeet kohoavat hinnoissa ja trustien voitot lisääntyvät, vaikka yleinen mielipide on jo aikoja sitte haudannut elintarvetrustin ja etsii turhaan syyllistä jonka kontolle asettaisi leivän hinnan kohoamisen. Sellaista ei löydetä muilla keinoilla kuin sosialistien jo aikoja sitte osoittamilla, sillä syyt voidaan löytää vain sieltä missä ne ovat.

Hirmuhallitusta tervehditään

Täkäläisten porvarilehtien taholta on kautta ajan osoitettu jonkinlaista hermostuneisuutta Venäjän asiain suhteen. Vaikkakin porvaristo siellä kohosi satulaan, ei se kyennyt tyynnyttämään työväestöä tavalla joka olisi tehnyt sille (porvaristolle) mahdolliseksi ajaa etujaan kokonaan työväestöä lukuunottamatta.

Porvariston näköpiirissä kangastaa edelleenkin alueiden valloitus kirkkaimpana ja kun näyttää siltä, että sikäläinen työväestö ja armeija ovat ehdottomasti vastaan valloitussotaa, niin yhtyy täkäläinen lehdistö venäläisen porvariston kanssa samaan valitusvirteen työläisten epäisänmaallisuudesta ja hallitusvastaisesta mielialasta.

Ja kun porvaristo pyrkii tarkoitustensa perille, ei se suinkaan häikäile keinoja. Kaikki menettelytavat ovat isänmaallisia ja pyhiä jos niillä vain saavutetaan tarkoitus. Niinpä viittaavatkin täkäläiset porvarilehdet, että Venäjällä olisi pantava toimeen kappaleeksi aikaa Robespierren hallitus. Mitään muuta ei sanota, eikä enempää tarvitsekaan sanoa. Käsitämme, että tarkoitus on antaa sikäläiselle hallitukselle viittaus turvautua entisen hallituksen menettelytapoihin: "rauhoittaa" hirsipuun ja nagaikan avulla.

Mutta se sikäläinen työväestö ei taitaisi olla enään niin vain rauhoitettavissa. Se taitaisi tällä kertaa — ainakin juuri tällä kertaa — olla nagaikan käyttäjänä, jos sellaisen käytöstä todellakin tulisi puhetta. Ja siinä onkin ainoa syy miksi sikäläinen porvaristo ei ole jo turvautunut nagaikaan.

Täkäläisestä porvaristosta, joka aina on tottunut tukahuttamaan työläisten vaatimukset veriin, tuntuu kovin tuskastuttavalta nähdä venäläisten riistäjäveljiensä antavan perään työläisille. Onhan täkäläistä pääomaa sijoitettu Venäjälle laskematon määrä ja vielä enemmän aijotaan sijoittaa. Kuinka siis voitaisi sietää, että siellä sallittaisi työväestöllekin jonkinlainen sananvalta valtiollisissa suhteissa.

Täältä annetaankin suoraan ymmärtää, että ellei sikäläinen hallitus kykene vakiintumaan, s. o. kukistamaan vastaansa taistelevaa työväestöä, niin täkäläisestä avusta ei ole suuriakaan toiveita Venäjän teollisuuden kehittämisessä. Ja tällä teollisuuden kehittämisellä tarkoitetaan juuri amerikalaisen pääoman sijoittamista Venäjälle. Tahdotaan siis sanoa, että täkäläistä pääomaa ei sinne sijoiteta, ellei täkäläinen porvaristo myöskin sijoitu samalla sikäläisen valtiovallan ohjaksiin, ja se tapahtuisi juuri rahalaitoksen kautta, jonka avulla amerikalainen kapitalismi kontrolleeraa niin monen vieraan maan teollisuutta.

Täkäläinen porvaristo ei häikäile antaa venäläiselle porvaristolle neuvoja sikäläistä työväestöä vastaan, vieläpä sellaisiakin että se olisi veriin hukutettava, mutta silti nostetaan aikamoinen äläkkä jo siitä, että joltakin taholta on sanottu annetun neuvoja venäläiselle työväestölle, vaikka ei ole ollenkaan todistettu, että niissä huhuissa olisi vähintäkään perää.

Venäläinen työväestö on vakavassa asemassa. Sillä ei ole edessään taistelu ainoastaan oman maansa porvaristoa ja uudelleen valtaanpyrkivää taantumusta vastaan, vaan niitä ulkomaisia porvareitakin vastaan, jotka nyt teeskentelevät sille ystävyyttä. Jos ei siellä Robespierren hirmuhallitus tule voimaan, on se vain siksi että sikäläinen porvaristo liittolaisineen tuntee itsensä liian heikoksi siihen. Saattaa käydä niinkin, että sikäläinen porvaristo joutuu paikoin näyttelemään girondistienkin osaa, jos se kiusaa riistämiään äärimmäisyyteen saakka.

On syytä toivoa että Venäjän kiusattu ja poljettu työväestö ei ole pakotettu turvautumaan jakobiinien aseisiin, mutta jos se taistelussaan varsin vaatimattomien saavutusten puolesta joutuu täydellisen mielivallan alaiseksi, on syytä peljätä pahinta. Se on kuitenkin jo tähän saakka osoittanut omaavansa ihailtavan järjestyksenpitovoiman. Se ei ole antanut mielivallalle tilaa edes yksityistapauksissakaan, mutta jos porvaristo onnistuu laskemaan mielivallan valloilleen toivolla kalastaa sameassa vedessä, saattaa moni porvari joutua etsimään sieltä omaa päätään.

SIELTÄ *ja* TÄÄLTÄ

"Itsekkäitä vaatimuksia"

Kukapa ei tuntisi herra Gompersia, mutta hänen viimeisiä keksintöjään ei tunnettane vielä niin yleisesti.

Muutama päivä sitten oli hänellä tilaisuus puhua kuulijakunnalle, johon kuului eräitä tämän maan tunnetuimpia teollisuusparooneita. Ja hän puhui työväestön itsekkäistä vaatimuksista.

Herrat Rockefeller, jr., Hale Holden, Burlington rautatieyhtiön presidentti, E. E. Rittenhouse, erään suuren henkivakuutusliikkeen edustaja, John Patterson, kassaregisteritrustin presidentti ja P. E. Crowley, New York Central ratojen edustaja, muodostivat sen ruhtinaallisen kuulijakunnan, jolle herra Gompers selitti mielestään työväestön tärkeintä velvollisuutta. Ja sanomalehdet selittävät kuulijakunnan olleen erittäin tyytyväisen puhujaan.

Ei kuulunut mitään erimielisyyttä siitäkään, että Gompers selitti pääomankin täytyvän luopua "itsekkäistä vaatimuksistaan". Ei ollenkaan, sillä elhän pääomalla ole koskaan ollutkaan itsekkäitä vaatimuksia. Pääomahan vaatii vain sen, minkä kullakin kerralla kykenee kiristämään itselleen, eikä yhtään enempää.

Tuskastuttavaa on lukea näitä herra Gompersin alituisia työväestön solvauksia. Ikävämpää asiakirjaa saa tuskin käteensä, kuin oli hänen toimittamansa American Federationist-nimisen julkaisun tämän kuun numero.

Kun sellainen vielä menee täydestä tämän maan työväenliikkeen keskuudessa, niin miten kaukana olemmekaan ajasta, jolloin täälläkin aletaan puhua kansanvallan perusteista ja talousopin alkeista edes työväenliikkeen keskuudessa.

Mutta sellainen on asemamme ja sellaisena kuin se on, on meidän se käsitettävä, tahdoimmepa tai ei. Herroilla teollisuusruhtinailla on syytä tyytyväisyyteen niin kauan kuin työväestö tyytyväisesti kuuntelee johtajanaan toimivan selittävän miten itsekkäitä työläisten vaatimukset ovat.

Hirmuisia löytöjä

Venäjän tsaarivallan aikuiset kauhut ovat yleispiirteissään kaikille tunnettuja. Syyttömästi vangitsemiset ja väkivaltaiset karkotukset olivat päiväjärjestyksen kuuluvia ja — kaiken tämän lisäksi kidutukset kehitettiin kerrassaan huippuunsa. Tuskinpa ihmisjärki on koskaan keksinyt monipuolisempia kidutuskeinoja kuin mitä Venäjän pyövelit keksivät ja toimeenpanivat niitä onnettomia kohtaan, jotka joutuivat heidän käsiinsä. Kaikkia niitä yksityiskohtia, kaikkia niitä kauheita toimenpiteitä, joita nuo pyövelit toimeenpanivat, ei ole suuri maailma saanut tietoonsa. Mutta nyt vallankumouks. jälkeen, alkavat ne vähitellen paljastua, todistaen maailmalle, että Venäjän kansa on todellakin ollut julman sorron alaisena, jolle tuskin vertaista löytyy uuden ajan historiasta.

Elävänä todistuksena tsaarivallan aikuisista julmuuksista on seuraava "Kansan Lehdestä" leikattu pala:

"Sittenkun Pietari-Paavalin linna oli joutunut vallankumouksellisten käsiin ja nämä ryhtyneet hätäpikaa tarkastamaan vankilan muurin vuosikymmenien kätköjä, löytyi sieltä muutamista maanalaisista vankikomeroista ruumista karsivia näkyjä. Vankikoppien telkien takaa löytyi ihmisluurankoja, jotka aivan kokonaisina olivat säilyneet niissä asennoissa, joihin onnettomat maanalaiset asukkaat olivat henkensä heittäneet. Aikakirjat eivät kerro, eikä vankilan kirjoista selviä, ketä nämä onnettomat kansalaiset ovat olleet, mutta jätteet, ihmisluurangot, todistavat ne sortovallan verisiä vääryyttä kärsineiksi Venäjän pojiksi.

"Aikomus on sittenkun asiat on saatu selväksi ja vankilassa kaikki järjestykseen, esittää suurelle yleisölle näitä näkyjä todistuskappaleina "hyvästä hallituksesta".

Paholainen kostamassa

Painovirhe-paholainen teki vääryyttä saksalaiselle Scheidemannille, kun Toverin n:o 115:ssa referoimme Scheidemannin valtiopäivillä viimeksi pitämää puhetta. Puheensa lopussa oli Scheidemann sanonut: "Olen varma, ettei rauhaa voida tehdä ilman luovutuksia rintamilla ja yhteisymmärryksen aikaansaamista. Vastustan ankarasti toisen miljoonan miehen teurastamista" j.n.e. Latomossamme kun oli jäänyt tässä alleviivatut sanat kokonaan pois, niin oli Scheidemannin lausunto kääntynyt vallan toisellaiseksi.

Järjestökurin merkitys

Sitte Venäjän vallankumouksen saapuneet Suomen sosialistiset sanomalehdet ovat antaneet ja antavat edelleenkin paljon ajatuksen ja tutkimisen aihetta tällä puolen Atlannin oleville lukijoille. Mutta mielenkiintoa ei herätä yksistään vallankumoustapahtumat, vaan myöskin tavallinen työväenjärjestöjen toiminta Suomessa.

Äskettäin pisti silmääni "Kansan Lehdessä" isomman kuin puolen lehtisivun kokoinen sarja ilmotuksia, joissa takavuosien tamperelaiset lakonrikkurit pyytävät anteeksi järjestyneiltä työläisiltä rikoksensa, kun he lakon aikana olivat polkemassa työläistoveriensa etuja. Ilmotusten alla on kunkin ammattialan johto-